

Titkos kormányterv

Hát azt elérte ez a kormány, hogy én újra publicisztikát írjak.

Más eredményét így hirtelen nem tudnám említeni, tán mert én nem kaptam abból az olcsó könyvecskéből, amely az állampolgárok hiteles tájékoztatására készült.

Magam a publicisztikairást a Képes 7 – ott dolgoztam – megszűnése után hagytam abba. Részben lustaságból, részben ki-sebbségi érzésből, hisz annyi nálam okosabb ember elmélkedik a lapokban, ne vegyem el előlük a helyet.

Aztán eljött a pillanat, amelyiktől kezdve egyre erősödően úgy éreztem, meg kell szólalnom. Mert olyasmik történnék sorra, hogy nem lehet hallgatni, ki kell állni, állást kell foglalni. Mert „Ki kérdezett? Ne kérdezd – ordíts, ahogy a torkodon kifér...” Mert végül is nem az én dolgom értékelni, amit írok – nekem az a dolgom, hogy írjak.

Koncz Zsuzsa egyik szövegírója – a másik János – szolt a walesi bárdokról. Semmiképp se úgy képzeljük ezeket a bárdokat, mint egyformán kiváló képességű, teljesen makulátlan férfiakat. Voltak köztük tehetségesebbek, tehetségtelegebbek, kobzolni se tudtak egyformán jól, akadt, aki féltékeny volt a másikra, akadt, aki kicsapongott, sőt lehettek köztük egészen link és alkoholista bárdok is. De adott pillanatban – mert van egy határ – egy se bírta mondani, hogy éljen Eduárd. Meg is lett az eredménye: ötszáz, bizony, dalolva ment lángsírba velszi bárd, rizikós szakma ez.

Szóval újra úgy érzem, publicisztikát is kell írnom, mint ahogy így érezheti sok kollégám. Mint ahogy sokan, a legkülönbözőbb területeken, így érezhetik: nem lehet nem megszólalni, hallgatni a szavukat, tiltakozni.

Lehet, hogy éppen ez a cél?

Hogy az értelmiség kimozduljon a tespedésből, hogy az állampolgárok kilendüljenek arról a holtpontról, amire az ötvenes évek, a Kádár-korszak ideológiai szemfényvesztései varázsolták őket, hogy vége legyen a félelem érzésének, a „ne szólj szám, nem fáj fejem” megnyomorító mentalitásának. Hogy felemelt fejű, öntudatra ébredt, felnőtt emberek éljenek ebben az országban. Szabadok. Demokraták.

Úgy képzelem, hogy időnként összejön egy titkos társaság egy titkos helyen, mondjuk a Köztársaság tér alatti kazamatákban vagy egy régi vendéglőben, amelyhez a társaság egyik vezetőjét bizonyos nosztalgiák fűzik. Összejönnek a legnagyobb titokban, a bejáratnál jelszót kell mondani – „Bibó” vagy valami hasonló – és elkezdik kiosztani a feladatokat. „Te mondd azt Esterházyékra, hogy huszadrangúak!”, „Te kutyaházizz!”, „Te hazaárulózd le **Eörsit** meg Konrádot!”, „Te rúgjál ki százhuszonkilenc embert, eggyel se többet, de legyen köztük a Mester, a Havas meg a Bölcs!” Jönnek ám erre a tiltakozások, az alkudozások: „Hát hogy mondhatnám, hogy huszadrangúak, amikor ott a Termelési-regény, az Emlékiratok könyve, a Napkönyv!”, „Nem lehetnének tizedrangúak?”, „Kutyaházi – ennek nincs is értelme!”, „Ki fognak minket röhögni!” „A hazaáruló az más!”, „Én inkább csak zsidóznék!”, „Kirúgni a Mestert meg a Havast? Mivel indokoljam? Azt nem állíthatom, hogy nem értenek hozzá!”

Szigorú lesz erre az elnökség: „Azt akarjátok, hogy mindenki tovább tunyuljon? Hogy **Eörsi** ne írjon semmit az **ES**-nek? Hogy a Lengyel abbahagyja? Hogy csak páran lézengjenek a Demokratikus Charta tüntetésén? Hogy senki ne menjen el a Batthyány-örökmécseshez? Fél munkát akartok végezni? Demokráciát akarunk, vagy sem?”

„Igaz, igaz” – bólogatnak a többiek elszégyellve maguk, és most már egymásra licitálva, ők mondják az ötleteket: „Mi lenne, ha az Egyenleggel kapcsolatos sajtótájékoztatóra nem engednénk be a magyar újságírókat?”, „Nem állhatnék ki újra valamelyik ablakba?”, „Én megpróbálnám szájról leolvastatni, mit mondott a Horn!”

Aztán lelkesen, szent tüsszel a szemükben elválnak, és mindenki hiba nélkül teljesíti, amit elvállalt. Hisz szent a cél.

Így képzelem.

Nem is tudom máshogy.

Pontosabban nem merem, nagyon nem merem.

Mert akkor még kiderülne, hogy az van, ami van.

D. Magyari Imre